ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๙๑๑

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพ ๑๐๒๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการช่วยเหลือประชาชนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๔/ว ๑๓๘๑ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๙๒๒ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๕
๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๗๖๕๒ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ชุด
๒. หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการช่วยเหลือประชาชนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕ ประเด็นการช่วยเหลือประชาชนเพื่อเยียวยาหรือฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย กรณีที่จังหวัดได้มีประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำรวจความเสียหายก่อนเสนอคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) และคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด (ก.ช.ภ.จ.) พิจารณาใช้เงินทดรองราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการช่วยเหลือประชาชน ตามข้อ ๑๕/๑ ของระเบียบดังกล่าว กรณีการให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านอื่น ๆ กรณีจำเป็นเร่งด่วนในการช่วยเหลือประชาชน การฟื้นฟูเยียวยา สงเคราะห์ บรรเทาผลกระทบของประชาชนและด้านอื่น ๆ ซึ่งให้ตั้งงบประมาณไว้ในงบดำเนินงาน ค่าใช้สอย ประเภทรายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายงบรายจ่ายอื่น ๆ ความละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๐ ตอนพิเศษ ๑๔๐ ง ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๖ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๖ เป็นต้นไป ดังนั้น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๕ แห่งระเบียบดังกล่าว ยกเลิกหนังสือที่อ้างถึง ๑ - ๓ และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการช่วยเหลือประชาชนตามระเบียบนี้

/รายละเอียด...

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอกำกับดูแลการใช้จ่ายเงินเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยสามารถดาวน์โหลดระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการช่วยเหลือประชาชนตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ได้ที่ www.ratchakitcha.soc.go.th หรือ www.dla.go.th หรือ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งนายอำเภอ ทุกอำเภอทราบ เพื่อแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นายธีรเณศ แสงแป้น
และนายณัฐนนท์ พูลผล โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๕๒๔ หรือ ๑๕๒๘

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ ประกอบกับมาตรา ๗๔ (๙) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกอบกับมาตรา ๖๗ (๙) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๕ และมาตรา ๕ ประกอบกับมาตรา ๘๕ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐

(๒) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

(๓) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การช่วยเหลือประชาชน” หมายความว่า การให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนหรือไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในการดำรงชีพ โดยอาจให้เป็นสิ่งของหรือจ่ายเป็นเงินหรือการจัดบริการสาธารณะเพื่อให้การช่วยเหลือประชาชนในระดับเขตพื้นที่หรือท้องถิ่น ตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“บุคลากร” หมายความว่า บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือประชาชนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้ปฏิบัติงาน

“สาธารณภัย” หมายความว่า สาธารณภัยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

“การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต” หมายความว่า การส่งเสริมหรือช่วยเหลือบุคคลให้สามารถเข้าถึงปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุขในสังคม หรือการส่งเสริมพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น หรือผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐตามมติคณะรัฐมนตรี

“โรคติดต่อ” หมายความว่า โรคติดต่อตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ

“โรคติดต่ออันตราย” หมายความว่า โรคติดต่ออันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ

“โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง” หมายความว่า โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ

“โรคระบาด” หมายความว่า โรคระบาดตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ และโรคระบาดตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“ยา” หมายความว่า ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา

“เกษตรกร” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพ ปลูกพืช เลี้ยงปศุสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และทำนาเกลือที่มีรายชื่อเป็นเกษตรกรรายย่อย และได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร หรือสมาชิกในครัวเรือนของผู้ที่อยู่ในทะเบียนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร หรือเป็นผู้มีรายชื่ออยู่ในทะเบียนผู้เลี้ยงสัตว์ของกรมปศุสัตว์ หรือทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของกรมประมง

“เกษตรกรผู้มีรายได้น้อย” หมายความว่า เกษตรกรผู้อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะยากจน มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ มีชีวิตอย่างยากลำบาก ขาดแคลนปัจจัยพื้นฐาน

“การช่วยเหลือประชาชนด้านอื่น ๆ” หมายความว่า กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความจำเป็นเร่งด่วนต้องช่วยเหลือประชาชน ในด้านอื่น ๆ เพื่อการฟื้นฟู เยียวยา สงเคราะห์ และบรรเทาผลกระทบของประชาชน นอกเหนือจากด้านสาธารณภัย หรือด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ หรือด้านการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย

ข้อ ๕ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑
หลักการช่วยเหลือประชาชน

ข้อ ๖ การช่วยเหลือประชาชนตามระเบียบนี้ จะต้องดำเนินการในขอบเขตอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย โดยคำนึงถึงสถานะทางการคลัง และความจำเป็นเหมาะสม

ข้อ ๗ กรณีเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินหรือไม่ก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถ

ดำเนินการช่วยเหลือประชาชนในเบื้องต้นโดยฉับพลันทันที เพื่อการดำรงชีพ หรือบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า หรือระงับสาธารณภัย หรือเพื่อคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สิน หรือป้องกันภยันตรายที่จะเกิดแก่ประชาชนได้ตามความจำเป็น ภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการพิจารณา

ในกรณีการช่วยเหลือประชาชน เพื่อเยียวยาและฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย หรือการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ให้เสนอคณะกรรมการให้ความเห็นชอบก่อน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีความจำเป็นต้องช่วยเหลือประชาชนนอกเหนือจากหลักเกณฑ์การช่วยเหลือตามระเบียบนี้ ซึ่งมิใช่การช่วยเหลือประชาชนในด้านสาธารณภัย หรือการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ หรือการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย หรือการช่วยเหลือประชาชนด้านอื่น ๆ ให้ขอความเห็นชอบจากปลัดกระทรวงมหาดไทยก่อนให้การช่วยเหลือ

ข้อ ๘ กรณีมีความจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือประชาชนเพื่อเยียวยาหรือฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ทั้งนี้ ไม่เกินหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้

กรณีที่จังหวัดได้มีประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในพื้นที่เกิดภัย เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องใดและทั่วถึงเพียงใดแล้ว หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสงค์จะดำเนินการให้ความช่วยเหลือเองในเรื่องใด หรือจะขอให้อำเภอ หรือจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาใช้เงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานให้อำเภอ หรือจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการช่วยเหลือ

หมวด ๒
คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชน

ข้อ ๙ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชน คณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

(๑) กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย

(ก) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ได้รับมอบหมายจากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด — เป็นประธานกรรมการ

(ข) ท้องถิ่นจังหวัด — เป็นกรรมการ

(ค) ผู้แทนส่วนราชการที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดจำนวนไม่เกินสองคน — เป็นกรรมการ

(ง) ผู้แทนประชาคม ที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดคัดเลือกจำนวนไม่เกินสามคน — เป็นกรรมการ

(จ) ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	เป็นกรรมการและเลขานุการ
(ฉ) หัวหน้าหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ได้รับมอบหมายจากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวนไม่เกินสองคน	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(๒) กรณีเทศบาล ประกอบด้วย	
(ก) นายกเทศมนตรี หรือรองนายกเทศมนตรีที่ได้รับมอบหมายจากนายกเทศมนตรี	เป็นประธานกรรมการ
(ข) ข้าราชการสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดที่ท้องถิ่นจังหวัดมอบหมาย	เป็นกรรมการ
(ค) ผู้แทนส่วนราชการ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีคณะกรรมการของเทศบาลนครหรือเทศบาลเมือง และนายอำเภอ ในกรณีคณะกรรมการของเทศบาลตำบล จำนวนไม่เกินสองคน	เป็นกรรมการ
(ง) ผู้แทนประชาคม ที่นายกเทศมนตรีคัดเลือก จำนวนไม่เกินสามคน	เป็นกรรมการ
(จ) ปลัดเทศบาล	เป็นกรรมการและเลขานุการ
(ฉ) หัวหน้าหน่วยงานของเทศบาล ที่ได้รับมอบหมายจากนายกเทศมนตรี จำนวนไม่เกินสองคน	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(๓) กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย	
(ก) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ได้รับมอบหมายจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	เป็นประธานกรรมการ
(ข) ข้าราชการสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดที่ท้องถิ่นจังหวัดมอบหมาย	เป็นกรรมการ
(ค) ผู้แทนส่วนราชการที่ได้รับมอบหมายจากนายอำเภอ จำนวนไม่เกินสองคน	เป็นกรรมการ
(ง) ผู้แทนประชาคม ที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคัดเลือก จำนวนไม่เกินสามคน	เป็นกรรมการ
(จ) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	เป็นกรรมการและเลขานุการ

(ฉ) หัวหน้าหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย จำนวนไม่เกินสองคน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่และอำนาจดังนี้

(๑) ให้นำรายชื่อของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนที่สำรวจโดยหน่วยงานของรัฐ และรายชื่อประชาชนที่ยื่นลงทะเบียนขอรับความช่วยเหลือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสถานที่กลาง มาใช้ในการพิจารณาช่วยเหลือประชาชนตามระเบียบนี้

(๒) การประกาศรายชื่อผู้ได้รับการพิจารณาให้ความช่วยเหลือตาม (๑) โดยต้องปิดประกาศไว้ให้ทราบไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน หากไม่มีการคัดค้านให้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือต่อไปได้ เว้นแต่กรณีจำเป็นเร่งด่วนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้สามารถดำเนินการให้ความช่วยเหลือได้ โดยไม่ต้องรอให้ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

(๓) รายงานผลการพิจารณาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

(๔) ควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป็นธรรม

(๕) การปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ ๑๑ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุม ลงคะแนนเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

หมวด ๓
การให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านสาธารณภัย

ข้อ ๑๒ การให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัย หรือภัยพิบัติฉุกเฉิน มีลักษณะเป็นการช่วยเหลือที่จำเป็นที่ต้องแก้ไขโดยฉับพลันทันทีในการดำรงชีพและความเป็นอยู่ของประชาชน หรือเป็นการซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิม อันเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันที ภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

หมวด ๔
การให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

ข้อ ๑๓ การให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต นอกจากกรณีการช่วยเหลือด้านสาธารณภัยฉุกเฉิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศให้ประชาชนที่ประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือ ยื่นลงทะเบียนเพื่อขอรับความช่วยเหลือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเสนอคณะกรรมการ

หมวด ๕
การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย

ข้อ ๑๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยที่ประสบปัญหาในการประกอบอาชีพ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) จัดหาหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

(๒) การสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการปรับปรุงแหล่งน้ำ

(๓) ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การสนับสนุนด้านการเกษตร

(๔) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย นอกจากกรณีการช่วยเหลือด้านสาธารณภัยฉุกเฉิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศให้เกษตรกรผู้มีรายได้น้อย และประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือยื่นลงทะเบียนขอรับความช่วยเหลือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณา

หมวด ๖
การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

ข้อ ๑๕ เมื่อเกิดโรคติดต่อ โรคติดต่ออันตราย โรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง หรือโรคระบาด หรือมีเหตุสงสัยว่าได้เกิดโรคดังกล่าวในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีการป้องกัน การควบคุม การแพร่ และการระงับการระบาดของโรคนั้น หรือสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้กับผู้ที่มีภาวะเสี่ยง รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ องค์ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อ การช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐและเอกชนให้เกิดการปฏิบัติการตามนโยบายและแผนการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อ

ข้อ ๑๖ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดโรคหรือมีเหตุสงสัยได้ว่าเกิดโรคตามข้อ ๑๕ ประสานหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการป้องกัน การควบคุม การแพร่ และการระงับการระบาดของโรค โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมดำเนินการหรือสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าว

กรณีมีหน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจดังกล่าว แต่ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างครอบคลุม หรือไม่สามารถระงับการระบาดของโรคติดต่อได้ จะส่งผลทำให้เกิดการแพร่ระบาด ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและชีวิตของประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการ การป้องกันและควบคุมโรคได้

ข้อ ๑๗ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ ดังนี้

(๑) ยา เวชภัณฑ์ และวัสดุที่ใช้ในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ เช่น ถุงมือยางหรือหนัง ผ้าปิดปากหรือปิดจมูก รองเท้ายางหุ้มส้นสูงใต้เข่า (รองเท้าบูต) หรือเสื้อกันฝน

(๒) เครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงาน

(๓) ค่าปรับปรุงสถานที่ เช่าสถานที่ เพื่อเป็นสถานที่ป้องกันควบคุมโรค

(๔) ค่าอาหารจัดเลี้ยงเจ้าหน้าที่ของทางราชการและผู้มาให้ความช่วยเหลือ หรือค่าอาหารสำหรับผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยง ผู้ถูกกักตัว ให้เบิกจ่ายได้ตามระเบียบของทางราชการ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ของทางราชการและผู้มาให้ความช่วยเหลือต้องไม่ได้รับเงินซ้ำซ้อนจากหน่วยงานราชการอื่น

(๕) ค่าพาหนะรับส่งผู้ป่วย

(๖) ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ

ทั้งนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคำนึงถึง ความจำเป็น เหมาะสม และประหยัด

หมวด ๗
การให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านอื่น ๆ

ข้อ ๑๘ กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องให้ความช่วยเหลือประชาชนในด้านอื่น ๆ เพื่อฟื้นฟู เยียวยา สงเคราะห์และบรรเทาผลกระทบของประชาชน ให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาช่วยเหลือประชาชนได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม ทั้งนี้ ไม่เกินอัตราตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานรัฐกำหนด โดยคำนึงถึงสถานะการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย

หมวด ๘
หลักเกณฑ์การช่วยเหลือ

ข้อ ๑๙ การช่วยเหลือประชาชน ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ดังต่อไปนี้

(๑) การช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย หรือภัยพิบัติฉุกเฉิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือประชาชน ตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลัง โดยอนุโลม

(๒) การช่วยเหลือด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือประชาชน ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด หรือตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยอนุโลม

(๓) การช่วยเหลือประชาชนด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือประชาชน ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด หรือตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข โดยอนุโลม

(๔) การช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ซึ่งมิใช่เป็นการช่วยเหลือตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือประชาชน ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด หรือตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยอนุโลม

หมวด ๙
การใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชน

ข้อ ๒๐ การช่วยเหลือประชาชนด้านการเยียวยาฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ตามข้อ ๑๙ (๑) (๒) และ (๔) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำโครงการแสดงสาระสำคัญของกิจกรรมที่ต้องดำเนินการและตั้งงบประมาณรายจ่าย ในงบดำเนินงาน ค่าใช้สอย ประเภทรายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายงบรายจ่ายอื่น ๆ

ข้อ ๒๑ กรณีฉุกเฉินที่มีเหตุสาธารณภัยเกิดขึ้น หรือกรณีการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อหรือการให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านอื่น ๆ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเบิกจ่ายจากงบกลาง ประเภทเงินสำรองจ่าย ในงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยไม่จำต้องจัดทำโครงการตามข้อ ๒๐

ข้อ ๒๒ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดให้มีศูนย์ปฏิบัติการร่วมในการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้เป็นสถานที่กลางเพื่อเป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลปัญหาความต้องการของประชาชน การประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาใช้จ่ายงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็น ในการบริหารงานของสถานที่กลางดังกล่าวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือส่วนราชการที่เป็นที่ตั้ง ของสถานที่กลางดำเนินการแทนก็ได้

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๒๓ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ใช้จ่ายงบประมาณในการให้ความช่วยเหลือประชาชนไประยะหนึ่งแล้วและคาดหมายได้ว่า หากจะใช้งบประมาณเพื่อให้ความช่วยเหลือต่อไปอาจส่งผลกระทบต่อสถานะทางการคลังในการบริหารหรือการจัดบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานต่อส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ยังได้รับความเดือดร้อนต่อไป

ข้อ ๒๔ เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการตามโครงการช่วยเหลือประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประชาสัมพันธ์การสิ้นสุดโครงการและผลการดำเนินการให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน โดยให้ปิดประกาศ ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานที่กลาง ที่ทำการหมู่บ้านชุมชน หรือเผยแพร่ในเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นใดที่เห็นสมควร

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๕ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ ให้ใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ จนกว่าจะมีการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการ ตามระเบียบนี้

ข้อ ๒๖ สำหรับการเบิกค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ของหนังสือกระทรวงมหาดไทย หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับและยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการต่อไปได้ตามหลักเกณฑ์นั้นจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖
พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการช่วยเหลือประชาชนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย
ค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖
ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๔๘๑๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖

ประเด็น	แนวทางปฏิบัติ
๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ (ข้อ ๒)	มีผลบังคับใช้ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๖ เป็นต้นไป
๒. การช่วยเหลือประชาชนและการเบิกจ่ายงบประมาณ	ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้ ๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจช่วยเหลือประชาชนเป็นสิ่งของหรือจ่ายเป็นเงินหรือการจัดบริการสาธารณะ ๒. การเบิกจ่ายเงิน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓. กรณีการใช้จ่ายเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้พิจารณาถึงผลกระทบต่อสถานะทางการคลังในการบริหารหรือการจัดการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น
๓. การช่วยเหลือประชาชนในเบื้องต้นโดยฉับพลันทันทีกรณีเกิดสาธารณภัย (ข้อ ๗ วรรคหนึ่ง)	การช่วยเหลือประชาชนในเบื้องต้นโดยฉับพลันทันทีให้ดำเนินการได้ ดังนี้ ๓.๑ ให้ช่วยเหลือประชาชนตั้งแต่เกิดสาธารณภัยจนกว่าเหตุสาธารณภัยสิ้นสุดลง ๓.๒ กรณีการช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยเป็นรายบุคคลหรือรายครัวเรือน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้จ่ายงบประมาณเพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัยเบื้องต้น โดยฉับพลันทันทีในด้านการดำรงชีพ เช่น ค่าจัดเลี้ยงอาหาร วันละไม่เกิน ๓ มื้อ มื้อละไม่เกิน ๕๐ บาท ต่อคน ค่าถุงยังชีพ ชุดละไม่เกิน ๗๐๐ บาท ต่อครอบครัว ค่าดัดแปลงสถานที่สำหรับเป็นที่พักชั่วคราว เท่าที่จ่ายจริงครอบครัวละไม่เกิน ๒,๕๐๐ บาท หรือค่าผ้าใบหรือผ้าพลาสติกหรือวัสดุอื่น ๆ สำหรับกันแดดกันฝน เท่าที่จ่ายจริง ครอบครัวละไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท เป็นต้น ด้านการแพทย์และการสาธารณสุข เช่น จัดหาวัสดุเคมีภัณฑ์ อาหาร และเวชภัณฑ์ สำหรับแจกจ่ายประชาชนเพื่อให้ประชาชนได้บริโภคน้ำและอาหารที่ปลอดภัย เป็นต้น ๓.๓ กรณีการช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าการเข้าระงับสาธารณภัยเพื่อคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สิน หรือป้องกันภยันตรายที่จะเกิดแก่ประชาชนโดยฉับพลันทันทีในภาพรวมระดับพื้นที่เกิดสาธารณภัย เช่น ด้านการปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ได้แก่ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น รวมทั้งค่ากระแสไฟฟ้า สำหรับยานพาหนะ เครื่องจักรกล เครื่องสูบน้ำ ตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์ด้านการกู้ชีพกู้ภัยของทางราชการและเอกชนที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานช่วยเหลือโดยสมัครใจ รวมถึงค่าใช้จ่ายในการเช่าหรือจ้างเหมาเครื่องสูบน้ำ ยานพาหนะ เครื่องจักรกล เครื่องปั่นไฟ เพื่อนำไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้เท่าที่จำเป็น เร่งด่วน เป็นต้น
๔. การช่วยเหลือประชาชนนอกเหนือจากหลักเกณฑ์การช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย	กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีความจำเป็นต้องช่วยเหลือประชาชนนอกเหนือจากหลักเกณฑ์การช่วยเหลือตามระเบียบนี้ ซึ่งมิใช่การช่วยเหลือประชาชนในด้านสาธารณภัย หรือการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือการป้องกัน

ประเด็น	แนวทางปฏิบัติ
ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ (ข้อ ๗ วรรคสาม)	และควบคุมโรคติดต่อ หรือการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย หรือการช่วยเหลือประชาชนด้านอื่น ๆ ให้ขอความเห็นชอบจากปลัดกระทรวงมหาดไทยก่อนให้การช่วยเหลือ
๕. การให้ความช่วยเหลือประชาชนเพื่อเยียวยาหรือฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย (ข้อ ๘)	กรณีมีความจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือประชาชนเพื่อเยียวยาหรือฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ทั้งนี้ ไม่เกินหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน กรณีที่จังหวัดได้มีประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในพื้นที่ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้ ๑. เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องใดและทั่วถึงเพียงใดแล้ว หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสงค์จะดำเนินการให้ความช่วยเหลือเองในเรื่องใดต่อไป ก็สามารถดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยสำรวจความเสียหายเสนอคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้ความช่วยเหลือแล้วรายงานให้อำเภอ จังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อป้องกันความซ้ำซ้อน ๒. กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาแล้วประสงค์จะขอให้อำเภอหรือจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาใช้เงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำรวจความเสียหายแล้วรายงานอำเภอ จังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความช่วยเหลือต่อไป
๖. ขั้นตอนการช่วยเหลือประชาชนด้านการเยียวยาฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย (ข้อ ๘, ข้อ ๑๓ และ ๑๔)	กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องช่วยเหลือประชาชนในด้านการเยียวยาฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ให้ดำเนินการ ดังนี้ ๑. การยื่นลงทะเบียนขอรับความช่วยเหลือ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศให้ประชาชนที่ประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือยื่นลงทะเบียนเพื่อขอรับความช่วยเหลือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสถานที่กลาง ภายในระยะเวลาที่กำหนด ๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นของผู้ที่ยื่นลงทะเบียนขอรับความช่วยเหลือ ๓. นำรายชื่อประชาชนผู้ยื่นลงทะเบียนเพื่อขอรับความช่วยเหลือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นเสนอต่อคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณา ๔. ให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาช่วยเหลือประชาชนตามหลักเกณฑ์การช่วยเหลือแต่ละด้านตามระเบียบนี้ ทั้งนี้ ให้ตรวจสอบข้อมูลผู้ยื่นลงทะเบียนเพื่อขอรับความช่วยเหลือเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ๕. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปิดประกาศรายชื่อประชาชนผู้ที่ได้รับการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ประกาศ ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานที่กลาง ที่ทำการหมู่บ้าน ชุมชน หรือเผยแพร่ในเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นใดที่เห็นสมควร

ประเด็น	แนวทางปฏิบัติ
	ให้ประชาชนทราบ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ทั้งนี้ กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนต้องช่วยเหลือประชาชนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้สามารถดำเนินการให้ความช่วยเหลือได้ โดยไม่ต้องรอให้ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ปิดประกาศ ณ สำนักงานฯ สถานที่กลาง หรือเผยแพร่ในเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
๗. การซ่อมแซมสิ่งสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในความรับผิดชอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลังเกิดสาธารณภัย	ให้องค์ปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้ ๑. กรณีการซ่อมแซมสิ่งสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับความเสียหายหลังเกิดสาธารณภัยให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายจัดตั้งไม่ต้องเสนอให้คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณา ๒. กรณีที่จังหวัดได้มีประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในพื้นที่เกิดภัย หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาแล้วไม่มีงบประมาณในการซ่อมแซม และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ประสงค์จะขอให้อำเภอหรือจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาใช้เงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำรวจความเสียหายและต้องมีหนังสือยืนยันข้อมูลสถานะงบประมาณรายจ่ายประจำปีด้วย
๘. การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ (ข้อ ๑๕ - ๑๗)	ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้ ๑. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดโรคหรือมีเหตุสงสัยได้ว่าเกิดโรคติดต่อประสานหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการป้องกัน การควบคุม การแพร่และการระงับการระบาดของโรค ๒. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมดำเนินการหรือสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าว ตามข้อ ๑ ๓. กรณีมีหน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจดังกล่าว แต่ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างครอบคลุมหรือไม่สามารถระงับการระบาดของโรคติดต่อได้ จะส่งผลทำให้เกิดการแพร่ระบาด ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและชีวิตของประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการป้องกัน และควบคุมโรคได้ ๔. การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคำนึงถึงความจำเป็น เหมาะสม และประหยัด
๙. การให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านอื่น ๆ (ข้อ ๑๘)	ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้ ๑. ต้องเป็นการช่วยเหลือประชาชนที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต้องช่วยเหลือประชาชนในด้านอื่น ๆ เพื่อการฟื้นฟู เยียวยา สงเคราะห์ และบรรเทาผลกระทบของประชาชน นอกเหนือจากด้านสาธารณภัย หรือด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ หรือด้านการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย เช่น - กรณีฟ้าผ่าทำให้ประชาชนเสียชีวิต หรือทรัพย์สินเสียหาย - กรณีเสียชีวิตจากการจมน้ำ เนื่องจากช่วยเหลือการปฏิบัติงานหรือช่วยเหลือผู้อื่น - กรณีมีเหตุการณ์ใช้อาวุธทำร้ายประชาชนจนได้รับบาดเจ็บ หรือเสียชีวิต

ประเด็น	แนวทางปฏิบัติ
	โดยผู้ประสบภัยไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง - กรณีตั้งศูนย์ช่วยเหลือ ค้นหาประชาชนที่สูญหาย - กรณีเกิดอัคคีภัยที่ไม่เข้าข่ายภัยพิบัติ เป็นต้น ๒. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาให้ความช่วยเหลือประชาชนได้ตามความจำเป็นเหมาะสม ทั้งนี้ ไม่เกินอัตราตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานรัฐกำหนด เช่น นำอัตราตามหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินของกระทรวงการคลัง เพื่อช่วยเหลือด้านดำรงชีพ เช่น - ค่าอาหารจัดเลี้ยง วันละไม่เกิน ๓ มื้อ มื้อละไม่เกิน ๕๐ บาท ต่อคน - ค่าช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ กรณีบาดเจ็บสาหัสที่ต้องรักษาในสถานพยาบาลติดต่อกันตั้งแต่ ๓ วันขึ้นไป ให้จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้น เป็นเงินจำนวน ๔,๐๐๐ บาท เป็นต้น - กรณีบาดเจ็บจนถึงขั้นพิการไม่สามารถประกอบอาชีพตามปกติได้ ให้ช่วยเหลือเบื้องต้นเป็นจำนวนเงิน ๑๓,๓๐๐ บาท - ค่าจัดการศพผู้เสียชีวิต รายละไม่เกิน ๒๙,๗๐๐ บาท และในกรณีผู้ประสบภัยที่เสียชีวิตเป็นหัวหน้าครอบครัวหรือเป็นผู้หารายได้เลี้ยงดูครอบครัว ให้พิจารณาช่วยเหลือเงินสงเคราะห์ครอบครัวอีกไม่เกิน ๒๙,๗๐๐ บาท - ค่าวัสดุซ่อมแซมที่อยู่อาศัยประจำ ซึ่งผู้ประสบภัยพิบัติเป็นเจ้าของที่ได้รับความเสียหาย เท่าที่จ่ายจริงหลังละไม่เกิน ๔๙,๕๐๐ บาท เป็นต้น
๑๐. การตั้งงบประมาณ (ข้อ ๒๐ – ๒๑)	ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้ ๑. การช่วยเหลือด้านการเยียวยาฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย หรือการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ให้ตั้งไว้ในงบดำเนินงาน ค่าใช้สอย ประเภทรายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายงบรายจ่ายอื่น ๆ แยกแผนงานตามจำแนกประเภทงบประมาณ ส่วนโครงการจะต้องบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือไม่ ให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒. การช่วยเหลือประชาชนกรณีฉุกเฉินที่มีเหตุสาธารณภัยเกิดขึ้น หรือกรณีการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ หรือการให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านอื่น ๆ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเบิกจ่ายจากงบกลาง ประเภทเงินสำรองจ่าย ในงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยไม่จำต้องจัดทำโครงการ
๑๑. การประสานงานและการให้ความช่วยเหลือประชาชนแบบบูรณาการ (ข้อ ๒๒ – ๒๓)	ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล) จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บูรณาการประสานความร่วมมือผ่านศูนย์ปฏิบัติการร่วมในการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือประชาชนตามระเบียบนี้ ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อน กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกรณีที่ได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการร่วม

ประเด็น	แนวทางปฏิบัติ
	ในการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้แล้ว ให้ศูนย์ฯ ดังกล่าวมีผลบังคับตามระเบียบนี้ต่อไป
๑๒. การรายงานผล (ข้อ ๒๔)	เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการตามโครงการช่วยเหลือประชาชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้ ๑. ประชาสัมพันธ์การสิ้นสุดโครงการและผลการดำเนินการให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน โดยให้ปิดประกาศ ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานที่กลาง ที่ทำการหมู่บ้าน ชุมชน หรือเผยแพร่ในเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นใดที่เห็นสมควร ๒. กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การช่วยเหลือประชาชนด้านสาธารณภัย หรือด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย หรือการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ หรือการช่วยเหลือประชาชนด้านอื่น ๆ ให้ดำเนินการปิดประกาศรายงานผลตามข้อ ๑ เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการในแต่ละครั้ง